

Finlandese

compatto

DIZIONARIO
FINLANDESE ⇌ ITALIANO
ITALIA ⇌ SUOMI
SANAKIRJA

di Aira Hämäläinen

ZANICHELLI

Sommario **Sisällysluettelo**

Premessa <i>Alkulause</i>	5
Guida all'uso <i>Ohjeita sanakirjan käyttäjälle</i>	6
Alfabeto e pronuncia <i>Aakkoset ja ääntäminen</i>	8
Abbreviazioni <i>Lyhenteet</i>	9
Finlandese-Italiano <i>Suomi-Italia</i>	13
Italiano-Finlandese <i>Italia-Suomi</i>	247
Fraseologia <i>Fraseologinen osa</i>	483
Numeri <i>Numerot</i>	491
Note grammaticali <i>Kielioppiosa</i>	493

Premessa **Alkulause**

Quasi dieci anni dopo la prima, giunge questa seconda edizione del **Finlandese compatto**, pubblicata anche grazie al gentile contributo, assegnato per la diffusione della lingua finlandese in Italia, della **Suomen Kulttuurirahasto - Fondazione Culturale Finlandese**, alla quale vanno i più sinceri ringraziamenti dell'autrice.

Resta immutata da parte dell'autrice la riconoscenza per il sostegno continuo ricevuto dall'Ambasciatore di Finlandia a Roma, e la gratitudine verso i familiari, gli amici, i colleghi e gli esperti in diverse materie che in varie occasioni hanno dato preziosi suggerimenti e prestato la propria assistenza a questo lavoro.

L'opera è stata aggiornata, ma la sua impostazione non è cambiata. Come per la passata edizione, non avanza pretese, in quanto intende essere considerata soprattutto diversa dagli altri dizionari di finlandese pubblicati in Italia, per la scelta di riservare più spazio ai sinonimi e ai differenti modi di esprimere lo stesso concetto e per la particolare attenzione prestata alla classificazione grammaticale dei termini.

Pensando proprio al turista italiano che si reca in Finlandia, si è cercato di riportare più termini possibili per poter descrivere le peculiarità della vita e della natura in Finlandia. Per arrivare a una maggiore precisione in questo campo, si è deciso di aggiungere anche i termini scientifici latini, almeno ogni qualvolta esista una netta corrispondenza fra il nome finlandese e quello italiano nel campo zoologico e botanico.

lemma italiano con accento tonico –
italian painomerkein varustettu hakusana

addirittura *av.* **1** (direttamente) suoraan, suoraa päätä **2** (persino) jopa, vieläpä, suorastaan, peräti **3** (assolutamente) täysin, ehdottomasti, kerrassaan

lemma finlandese (per l'accento vedi pag. 8) –
suomen hakusana

apeus *s.* tristezza *f.*, malinconia *f.*, afflizione *f.*, mestizia *f.*, infelicità *f.*, sconforto *m.*, abbattimento *m.*, demoralizzazione *f.*, depressione *f.*

traducenti – *käännösvastineet*

abbronzatura *s.f.* rusketus, ruskettuminen, päivettyminen

categoria grammaticale del lemma –
hakusanan sanaluokka

aikaisin *av.* presto, di buon'ora

categoria grammaticale del traducente quando è diversa da quella del lemma (i sostantivi finlandesi non hanno genere) – *käännösvastineen kieliopillinen suku (suomen substantiiveilla ei ole kieliopillista sukua)*

aivan [*av.*] **1** abbastanza, alquanto, proprio **2** (täysin) completamente, totalmente, affatto **3** (tarkalleen) esattamente, precisamente, appunto **4** (kokonaan) del tutto • **a. heti** proprio adesso; **a. niin** esatto, già, appunto

cambio di categoria grammaticale –
saman hakusanan eri sanaluokat

alakuoloisuus *s.* malinconia [*f.*]

alttrentäto [*A*] *a. indef.* yhtä paljon, saman verran, *pl.* yhtä moni (in frasi neg.) (ei) niin paljon, *pl.* (ei) niin moni [*B*] *pron. indef.* **1** (correlativo) saman verran, *pl.* yhtä moni **2** (la stessa cosa) sama [*C*] *av.* **1** (con *a.* e *av.*) yhtä samoin, (in frasi neg.) niin **2** (con verbi) samoin

accezioni numerate –
numeroidut merkitysvaihtoehdot

alku *s.* **1** inizio *m.*, avviamento *m.*, esordio *m.* **2** (ensimmäinen kehitystaste) principio *m.*, genesi *f.*, rudimento *m.* **3** (syy, aiheuttaja) causa *f.*, origine *f.*, sorgente *f.*, fonte *f.* • **aluksi** in principio, per cominciare; **alussa** all'inizio; **alun alkaen** dall'inizio

registro linguistico, materia e spiegazioni –
erikoisala, tarkentava selite

alfiere *s.m.* **1** (mil.) vänrikki **2** (fig.) lipunkantaja, edelläkävijä **3** (scacchi) lähetti

adventti *s.* (relig.) adventto *m.*

un pallino introduce la fraseologia –
pallomainen merkki erottaa sanotatavat sanartikkelin muusta osasta

ahdas *a.* **1** (kapea, kaita) (ri)stretto, angusto, (puristuksessa) pigiato **2** (rajallinen) limitato, ridotto **3** (suvaitsematon) gretto, intollerante **4** (vaikea, tiukka) difficile • **▶ ahtaat ajat** tempi difficili; **olla ahtaalla** essere alle strette, essere in difficoltà

abbreviazione del lemma all'interno della voce –
hakusanan lyhenne sana-artikkelin sisällä

allóra *av.* **1** (in quel momento) silloin, sillä hetkellä **2** (in quel tempo) siihen aikaan, noina päivinä **3** (in tal caso) siinä tapauksessa **4** (quindi) sen vuoksi, sitten • **da [a]. in poi** siitä hetkestä lähtien; **e [a].?** entä sitten?; **fino [a].** siihen asti; **fino d[a].** siitä asti

asema *s.* **1** stazione *f.*: **rautatie[a]** stazione ferroviaria; **poliisi[a]** stazione/posto/commissariato di polizia; **radio[a]** stazione radio **2** (sijainti, paikka) posizione *f.*, collocazione *f.*, esposizione *f.*, sito *m.*, ubicazione *f.*, situazione *f.*, giacitura *f.*, postazione *f.* **3** (tehtävä, toimi) ruolo *m.*, carica *f.*, incarico *m.*, qualifica *f.*, rango *m.* **4** (tilanne) condizione *f.*, stato *m.*, (tukala) stretta *f.*

asti *posp.* (jkh asti) fino a, fino in: Joelle a. fino al fiume; Kaulaan a. fino al collo; huomiseen a. fino a domani; Amerikassa a. fino in America; (jstak asti) fino da, a partir de: eiäisestä a. fino da ieri; lapsesta a. fin da bambino • **tähän a.** fin ora; **siihen a.** fino allora; **siihen a., kun(nes)** fino a quando, finché; **siitä a.** fino d'allora

altro A *a. indef.* **1** toinen (un altro) joku toinen, (in più) lisää, (p.e.) lisä-: l'altra automobile toinen auto; un'altra automobile joku muu auto; vuoi a. caffè? haluatko lisää kahvia; ho bisogno di altre notizie tarvitsen lisätietoja **2** (con a., av. e pron. interr. o indef.) muu: qualcun a. joku muu; nessun a. ei kukaan muu; in nessun a. luogo ei missään muualla **3** (diverso) eri: questa è un'altra cosa tämä on eri asia **B** *pron. indef.* **1** joku, muu, (un altro) toinen, (in più) lisää, *pl.* jotkut, toiset: una volta o l'altra jollain kerralla; tutti gli altri sono già qui kaikki muut ovat jo täällä **2** (altra cosa) joku muu (in frasi neg. e interr.) mikään muu, kukaan muu: parliamo d'a. puhutaan muusta; serve a.? tarvitaanko muuta **3** (l'un l'altro) toinen toistaan • **l'a. ieri** toissapäivänä

esempi d'uso –
esimerkkejä sanojen käytöstä

alppi *p.e.* alpino

apu- *p.e.* ausiliare, ausiliario, sussidiario

avio- *p.e.* matrimoniale, coniugale

artificiale *a.* keinotekoinen, (p.e.) teko-, keino-

appòsta *av.* **1** (deliberatamente) tahallaan, tarkoituksella, tieteen tahtoen, harkiten **2** (con uno scopo preciso) erityisesti, nimenomaisesti, varta vasten

mielellään *av.* volentieri

assieme *av.* **insieme**

alimentare¹ *a.* ravinnollinen, ravitsemuksellinen (p.e.) ravinto-, ravitsemus-, elatus-

alimentare² *v.t.* ruokkia, ravita, antaa ravintoa, syöttää

aika¹ *s.* **1** tempo *m.:* *a. parantaa haavat* il tempo guarisce tutti i mali. **2** (määrähetki) ora *f.*, momento *m.*, era *f.*, periodo *m.*, (vuodenaika) stagione *f.:* *mihin aikaan?* a che ora?; *on a. toimia* è ora di agire • **a. ajoin** di tanto in tanto, periodicamente, ogni tanto; **aikanaan** a suo tempo

aika² (solo in senso afferm.) **A** *a. inv.* considerevole, abbastanza grande, gran: *a. veitikka* gran birichino; *a. lailla* alquanto **B** *av.* abbastanza, alquanto, assai, molto: *a. suuri* assai grande

aamutohveli *o* **aamutossu** *s.* pantofola *f.*

termini utilizzati nella formazione di parole composte, segnalati come "p.e." cioè primo elemento – yhdys sanojen muodostuksessa sanan alkuosasta käytetään lyhennettä p.e.

una sola parentesi chiusa indica un avverbio finlandese che prende il suffisso personale – yksittäinen kaarisulje ilmaisee suomen adverbien omistusliitteen vaihtelevan persoonittain

rinvio – viittaus samaa merkitsevään sanaan

lemmi omografi –
samoin kirjoitettavat, erimerkityksiset hakusanat

variante – hakusanan rinnakkaismuoto

L'alfabeto finlandese è composto da 29 lettere.

Lettera	Nome	Pronuncia IPA*	
A, a	aa	a:	più aperta rispetto alla <i>a</i> italiana
B, b	bee	be:	
C, c	see	se:	
D, d	dee	de:	
E, e	ee	e:	vocale semiaperta
F, f	äf, äffä	æf, 'æf.æ, a volte ef	
G, g	gee	ge:	sempre dura, come in <i>gallo</i>
H, h	hoo	ho:	sempre aspirata
I, i	ii	i:	più aperta rispetto alla <i>i</i> italiana
J, j	jii	ji:	semivocale
K, k	koo	ko:	
L, l	äl, ällä	æl, 'æf.æ, a volte el	
M, m	äm, ämmä	æm, 'æm.æ, occasionalmente em	
N, n	än, ännä	æn, 'æn.æ, a volte en	
O, o	oo	o:	più aperta rispetto alla <i>o</i> italiana
P, p	pee	pe:	
Q, q	kuu	ku:	
R, r	är, ärrä	ær, 'ær.æ, a volte er	
S, s	äs, ässä	æs, 'æs.æ, a volte es	
T, t	tee	te:	
U, u	uu	u:	più aperta rispetto alla <i>u</i> italiana
V, v	vee	ve:	
W, w	kaksois-vee, tupla-vee	øe:, 'kaksois.øe:, 'tupla.øe:	
X, x	äks, äksä	æks, 'æksæ, a volte eks	
Y, y	yy	y:	come <i>u</i> in francese o <i>ü</i> in tedesco
Z, z	tset, tseta	tset, 'tseta	
ä, ä	ruotsalainen oo	o:, 'ruotsalainen o:	
ä, ä	ää	æ:	suono intermedio fra la <i>a</i> e la <i>e</i> , come una <i>è</i> molto aperta
ö, ö	öö	ø:	abbastanza chiusa, come <i>eu</i> in francese

* International Phonetic Alphabet

Vocali: a, e, i, o, u, y, ä, ö.

Consonanti: d, h, j, k, l, m, n, p, r, s, t, v.

Le consonanti **b, c, f, g, q, w, x, z** compaiono nelle parole di origine straniera (es.: *baari, budjetti, Celsius, filmi, gynekologi, pizza*) e la vocale **ä** (si pronuncia **o**, es.: *Äbo = Turku*, si pronuncia **obu**) nelle parole di origine svedese.

L'**accento** cade sempre sulla **prima** sillaba. Nelle parole composte viene accentata, ma con minore intensità, anche la prima sillaba del secondo componente. Quando incontriamo una doppia vocale, si pronuncia prolungata. Le vocali molto spesso compaiono in dittonghi che costituiscono proprio una caratteristica della lingua finlandese.

Armonia vocalica. Le vocali formano due classi: *vocali posteriori* **a, o, u**; *vocali anteriori* **ä, ö, y**.

Nella stessa parola si trovano o solo vocali posteriori o solo vocali anteriori. Le vocali **e** ed **i** invece possono essere presenti con vocali sia posteriori che anteriori.

aggettivo	<i>a.</i>	<i>adjektiivi</i>
abbreviazione, abbreviato	<i>abbr.</i>	<i>lyhenne, lyhennetty muoto</i>
abessivo	<i>abess.</i>	<i>abessiivi</i>
ablativo	<i>ablat.</i>	<i>ablatiivi</i>
accusativo	<i>acc.</i>	<i>akkusatiivi</i>
adessivo	<i>adess.</i>	<i>adessiivi</i>
aeronautica	<i>aer.</i>	<i>ilmailu</i>
affermativo	<i>afferm.</i>	<i>myönteinen</i>
agricoltura	<i>agr.</i>	<i>maatalous</i>
allativo	<i>allat.</i>	<i>allatiivi</i>
anatomia	<i>anat.</i>	<i>anatomia</i>
approssimativamente	<i>appr.</i>	<i>suunnilleen</i>
arcaico	<i>arc.</i>	<i>vanhentunut</i>
architettura	<i>arch.</i>	<i>arkkitehtuuri</i>
archeologia	<i>archeol.</i>	<i>arkeologia</i>
articolo, articolato	<i>art.</i>	<i>artikkeli, artikla</i>
astronomia, astrologia	<i>astr.</i>	<i>tähtitiede, astrologia</i>
attributivo	<i>attr.</i>	<i>attributiivinen</i>
ausiliare	<i>aus.</i>	<i>apu-</i>
automobilismo	<i>autom.</i>	<i>auto, autoilu</i>
avverbio, avverbiale	<i>avv.</i>	<i>adverbi, adverbiaalinen</i>
biologia	<i>biol.</i>	<i>biologia</i>
botanica	<i>bot.</i>	<i>kasvitiede</i>
burocratico	<i>bur.</i>	<i>byrokrattinen</i>
cardinale	<i>card.</i>	<i>kardinaali-</i>
chimica	<i>chim.</i>	<i>kemia</i>
chirurgia	<i>chir.</i>	<i>kirurgia</i>
cinematografia	<i>cin.</i>	<i>elokuva</i>
comitativo	<i>comit.</i>	<i>komitatiivi</i>
commercio	<i>comm.</i>	<i>kaupankäynti</i>
comparativo	<i>comp.</i>	<i>komparatiivi</i>
complemento	<i>compl.</i>	<i>määrite</i>
condizionale	<i>condiz.</i>	<i>konditionaali</i>
coniunzione	<i>cong.</i>	<i>konjunktio</i>
cucina	<i>cuc.</i>	<i>ruoanlaitto</i>
determinativo	<i>determ.</i>	<i>määräinen</i>
difettivo	<i>difett.</i>	<i>vaillinainen</i>
dimostrativo	<i>dimostr.</i>	<i>demonstratiivinen</i>
diplomazia	<i>dipl.</i>	<i>diplomatia</i>
diritto	<i>dir.</i>	<i>oikeustiede</i>
dubitativo	<i>dubit.</i>	<i>epäilyä ilmaiseva</i>
ecclesiastico	<i>eccl.</i>	<i>kirkollinen</i>
economia	<i>econ.</i>	<i>taloustiede</i>
edilizia	<i>edil.</i>	<i>rakennusala</i>
editoria	<i>edit.</i>	<i>kustannustoimi</i>
elativo	<i>elat.</i>	<i>elatiivi</i>

Suomi-Italia
Finlandese-Italiano

a, A

aakkosellinen *a.* alfabetico
aakkoset *s.pl.* o **aakkosto** *s.* alfabeto *m.*
aakkosjärjestys *s.* ordine *m.* alfabetico
aakkostaa *v.t.* mettere in ordine alfabetico
aallokko *s.* onda *f.*, ondata *f.*, flutto *m.*, mare *m.* lungo
aallonharja *s.* cresta *f.* dell'onda (anche *fig.*)
aallonmurtaja *s.* frangiflutti *m.inv.*, frangimare *m.inv.*, frangionde *m.inv.*, diga *f.* portuale, molo *m.*
aallonpituus o **aaltopituus** *s.* lunghezza *f.* d'onda • **olla samalla aaltopituudella jkn kanssa** essere in sintonia con *qlcu.*
aalto *s.* onda *f.*, ondata *f.*, flutto *m.*, maroso *m.*, cavallone *m.* • **kuumat aallot** vampate di calore
aaltoilla *v.i.* ondeggiare, fluttuare, oscillare
aaltoliike *s.* movimento *m.* ondulatorio
aaltomainen *a.* ondulatorio, ondeggiante
aaltopahvi *s.* cartone *m.* ondulato
aamen *inter.* amen
aamiainen *s.* (prima) colazione *f.* • **nauttia aamiasta** fare colazione
aamu *s.* mattina *f.*, mattino *m.* • **a. koittaa** albeggia, spunta l'alba; **aamun sarastaessa** all'alba; **tänä aamuna** stamattina, stamane
aamuateria o **aamupala** *s.* prima colazione *f.*
aamuinen *a.* mattutino, che è proprio della mattina
aamuisin *adv.* ogni mattina, sempre di mattina, al mattino
aamullinen *a.* di questa mattina
aamunkoite o **aamunkoitto** *s.* alba *f.*, aurora *f.*
aamunsarastus *s.* alba *f.*, aurora *f.*
aamupäivä *s.* mattinata *f.* • **aamupäivän kuluessa** in mattinata
aamurusko *s.* rosso *m.* di mattina
aamutakki *s.* vestaglia *f.*
aamutohveli o **aamutossu** *s.* pantofola *f.*
aamutuimaan *adv.* di prima mattina, di buon mattino
aamuvahrain *adv.* presto al mattino, la mattina presto
aapinen o **aapiskirja** *s.* abbecedario *m.*
aapiskukko *s.* gallo *m.* insegnante (sulla copertina dell'abbecedario)
aari *s.* (misura corr. a 100 mq) ara *f.*
aria *s.* aria *f.*
aarre *s.* tesoro *m.*
aarreakku *s.* scrigno *m.*
aartenetsintä *s.* caccia *f.* al tesoro
aasi *s.* asino *m.*, somaro *m.*, ciuco *m.*
aasialainen *a.* asiatico
aate *s.* idea *f.*, ideale *m.*
aateli o **aatelisto** *s.* nobiltà *f.*

aatelinen **A** *a.* nobile **B** *s.* nobile *m. ef.*
aatelismies *s.* gentiluomo *m.*, nobiluomo *m.*
aatteellinen *a.* ideale, ideologico, spirituale
aate *s.* vigilia *f.*: **joulua.** vigilia di Natale
aave *s.* fantasma *m.*, spettro *m.*, spirito *m.*, ombra *f.*, larva *f.*
aavikko *s.* deserto *m.*
aavikoituminen *s.* desertificazione *f.*
aavistaa *v.t.* presentire, intuire, prevedere, presagire, indovinare, immaginare, fiutare, intravedere • **antaa a.** anticipare; **mitään aavistamatta** senza sospettare nulla
aavistamaton *a.* imprevedibile, inimmaginabile, inatteso • **pahaa aavistamaton lapsi** un bambino ingenuo
aavistus *s.* **1** (ennakkotunne) presentimento *m.*, presagio *m.*, intuizione *f.*, sensazione *f.*, dubbio *m.* **2** (paha) sospetto *m.*, apprensione *f.*, inquietudine *f.* **3** (hiven, hitoven; *fig.*) parvenza *f.*, ombra *f.*, odore *m.*
abessiivi *s.* (ling.) abessivo *m.* (desinenza: **-tta**, **-ttä**)
abiturienti *s.* candidato *m.* all'esame di maturità, maturando *m.*
ablatiivi *s.* (ling.) ablativo *m.* (desinenza: **-lta**, **-ltä**)
abortoida *v.i.* abortire
abortti *s.* aborto *m.*
absolutisti *s.* astemio *m.*
absoluuttinen *a.* assoluto
abstrakti(su)us *s.* astratto *m.*, astrattezza *f.*
absurdi *a.* assurdo
adessiivi *s.* (ling.) adessivo *m.* (desinenza: **-lla**, **-llä**)
adjektiivii *s.* (ling.) aggettivo *m.*
adjuvantti *s.* aiutante *m.* di campo
adoptoida *v.t.* adottare un bambino
adoptointi *s.* adozione *f.* di un bambino
adventti *s.* (relig.) avvento *m.*
adverbi *s.* (ling.) avverbio *m.*
aerobic *s.* aerobica *f.*
aerodynaaminen *a.* aerodinamico
afrikkalainen *a.* africano
agenda *s.* agenda *f.*
agentti *s.* agente *m.*, rappresentante *m. ef.*, addetto *m.* stampa
aggressio *s.* aggressione *f.*
agitaatio *s.* agitazione *f.*
agrementti *s.* (dipl.) gradimento *m.*
agressiivinen *a.* aggressivo
agronomia *s.* agraria *f.*
ahavoitunut *a.* screpolato
ahdas *a.* **1** (kaepa, kaita) (ri)stretto, angusto, (purituksessa) pigiato **2** (rajallinen) limitato, ridotto **3** (suvaitsematon) gretto, intollerante **4** (vaikea, tiukka) difficile • **ahtaat ajat** tempi difficili; **olla ahtaalla** essere alle strette, essere in difficoltà

ahdasmielinen *a.* gretto, meschino, spiritualmente limitato, intollerante

ahdasmielisyys *s.* grettezza *f.*, meschinità *f.*, limitatezza *f.*, intolleranza *f.*, rigidità *f.* mentale

ahdinko *s.* afflizione *f.*, angustia *f.*, difficoltà *f.*, povertà *f.*, ristrettezza *f.*, stretta *f.*

ahdistaa *vt.* **1** (kiristää) stringere, premere dolorosamente, (painostaa) opprimere, ossessionare **2** (häytyttää, vainota) perseguitare, inseguire, martellare, incalzare **3** (patistaa, tiukata) importunare, infastidire, disturbare; molestare, angosciare, angustiare

ahdistava *a.* oppressivo, angosciato

ahdistelija *s.* persecutore *m.*, molestatore *m.*

ahdistella *vt.* perseguitare, importunare, molestare, assillare, premere, incalzare, tempestare, subissare

ahdistelu *s.* molestia *f.*, importunità *f.*, insistenza *f.*

- **sukupuolinen a.** molestia sessuale

ahdistunut *a.* angosciato, angustiato

ahdistus *s.* angoscia *f.*, ansia *f.*, ansietà *f.*, oppressione *f.*

ahertaa *vi.* sgobbare, lavorare sodo

ahkera *a.* assiduo, diligente, industrioso, operoso, laborioso, studioso

ahkeroida *vi.* applicarsi, impegnarsi

ahkeruus *s.* diligenza *f.*, industria *f.*, operosità *f.*, zelo *m.*

ahma *s.* (zool.) ghiottone *m.*, gulo *m.* (Gulo gulo)

ahmaista *vt.* ingoiare, ingozzare, ingollare, trangugiare

ahmatti *s.* ghiottone *m.*, goloso *m.*, mangione *m.*

ahmia *vt.* divorare, mangiare avidamente, ingozzarsi

ahnas *a.* avido, ghiotto, goloso, ingordo, vorace

ahnaus *s.* avidità *f.*, golosità *f.*, gola *f.*

ahne *a.* avido, ghiotto, goloso, ingordo, vorace (fig.) cupido, bramoso

ahneus *s.* avidità *f.*, ingordigia *f.*, voracità *f.* (fig.) cupidigia *f.*, bramosia *f.*, brama *f.*

ahtaa *vt.* affollare, rimpinzare, caricare, gravare, stipare, stivare ● **a. itsensä täyteen** rimpinzarsi

ahtaus *s.* (alaltaan pieni) ristrettezza *f.*

ahtautua *vi.* stiparsi, affollarsi, accalcarsi

ahtojää *s.* banchisa *f.*

ahven *s.* (zool.) pesce m. persico (Perca fluviatilis)

aidata *vt.* (re)cintare, recingere, steccare, chiudere

aie *s.* intenzione *f.*, intento *m.*, intendimento *m.*, proposito *m.*, animo *m.*, idea *f.*

aiemmin *av.* precedentemente, prima (d'ora), innanzi, in precedenza

aihe *s.* **1** (syy) motivo *m.*, ragione *f.*, causa *f.*, occasione *f.*, modo *m.*, causale *f.* **2** (teoksen, keskustelun) tema *m.*, argomento *m.*, proposito *m.*, oggetto *m.*, motivo *m.*, materia *f.*, soggetto *m.* ● **johtoa.** motivo conduttore

aiheellinen *a.* giustificato, fondato, motivato

aiheeton *a.* ingiustificato, immotivato, infondato, vano, ingiusto, inopportuno, gratuito

aihetodiste *s.* (dir.) indizio *m.*

aieheuttaa *vt.* **1** (saada aikaan, olla aiheena) causare, provocare, indurre, procurare, determinare, destare, arrecare **2** (synnyttää, herättää) suscitare, cagionare, produrre, originare, dare origine, generare

aieheutua *vi.* derivare, scaturire, originare, risultare, generarsi, sorgere, essere dovuto

aika¹ *s.* **1** tempo *m.*: *a. parantaa haavat* il tempo guarisce tutti i mali. **2** (määrähetki) ora *f.*, momento *m.*, era *f.*, periodo *m.*, (vuodenaika) stagione *f.*: *mihin aikaan?* a che ora?; *on a. toimia?* è ora di agire? ● **a.**

ajoin di tanto in tanto, periodicamente, ogni tanto; **aikanaan** a suo tempo; **ajoissa** in tempo (utile); **jokin aika sitten** tempo fa; **kaiken aikaa, koko ajan** sempre, tutto il tempo; **pitkän aikaa** per tanto tempo; **sillä aikaa** intanto, nel frattempo; **siihen aikaan** allora; **vähän aikaa sitten** poco tempo fa

aika² (solo in senso afferm.) **A** *a. inv.* considerevole, abbastanza grande, gran: *a. veitikka* gran birichino; *a. lailla* alquanto **B** *av.* abbastanza, alquanto, assai, molto: *a. suuri* assai grande; *a. hyvin* abbastanza bene, alquanto bene

aikaansaada *vt.* causare, provocare, produrre, realizzare, combinare

aikaansaamaton *a.* inconcludente, incapace, inetto, dappoco, buono a nulla, nullafacente, sfaccendato

aikaansaannos *s.* compimento *m.*, prodotto *m.*, realizzazione *f.*, produzione *f.*, risultato *m.*, lavoro *m.*, opera *f.*

aikaansaava *a.* efficiente, fattivo, produttivo, attivo, operoso

aikailla *vi.* indugiare, stare a perdere il tempo, temporeggiare, ritardare; titubare, esitare, bighe-lonare

aikailu *s.* indugio *m.*, ritardo *m.*, titubanza *f.*, esitazione *f.*

aikaisemmin *av.* prima, dapprima, in precedenza; (letter.) avanti

aikaisempi *a.* anteriore, precedente, preesistente, primitivo

aikaisin *av.* presto, di buon'ora

aikajärjestys *s.* ordine *m.* cronologico

aikakausi *s.* epoca *f.*, era *f.*, periodo *m.*

aikakauslehti *s.* periodico *m.*, rivista *f.*, giornale *m.*, rassegna *f.*

aikalainen *s.* contemporaneo *m.*

aikaluokka *s.* (gramm.) tempo *m.*

aikamerkki *s.* segnale *m.* orario

aikamuoto *s.* (gramm.) tempo *m.* ● **mennyt a.** passato; **tuleva a.** futuro

aikana *posp.* durante, lungo, nel corso di, entro, sotto ● **Augustuksen a.** sotto Augusto; **tämän vuoden a.** durante questo anno

aikapula *s.* mancanza *f.* di tempo

aikaraja *s.* tempo *m.* massimo

aikarajoitus *s.* limite *m.* di tempo

aikataulu *s.* orario *m.*, tabella *f.* ● **juna-a.** orario dei treni

aikavyöhyke *s.* fuso (orario) *m.*

aikaväli *s.* arco *m.* di tempo, lasso *m.* di tempo
aikayksikkö *s.* unità *f.* di misura del tempo • (fam.) velocemente, rapidamente, presto
aikoa *vi.* intendere (fare qlco.), avere intenzione *f.* (di fare qlco.), pensare, proporsi, decidere, destinare
aikomus *s.* intenzione *f.*, proposito *m.*, intento *m.*, intendimento *m.*, desiderio *m.*, idea *f.*
aikuinen *s.* adulto *m.*, grande *m.*, maggiorenne *m.*
aiiahdella *vi.* (mieltää, tuntee, mielipiteet) cambiare inaspettatamente, essere instabile
ailahteleva *a.* mutevole, volubile, incostante
aimo *a. inv.* grande, bravo, per bene, prode, robusto, ragguardevole, notevole
aina *adv.* **1** (koko ajan) sempre, in ogni tempo, in ogni occasione, in eterno, perennemente **2** (yhä) ancora, tuttora, continuamente **3** (joka kerta) ogni volta, tutte le volte • **a. parempi** sempre meglio; **aina tarpeen mukaan**, **a. tarvittaessa** sempre quando è necessario; **a. siitä hetkestä alkaen** sin dal momento (che); **a. siihen asti kun** finché, fino a quando; **kuten a.** come sempre
ainainen *a.* eterno, perenne, perpetuo, continuo, ininterrotto, incessante
ainakaan *adv. neg.* almeno, per lo meno, come minimo: *ei a. vielä* almeno non ancora
ainakin *adv.* almeno, per lo meno, quantomeno, come minimo, a dir poco, se non altro
ainavihanta *a.* sempreverde
aine *s.* **1** (materia) materia *f.*, massa *f.*, (kiinteä a.) solido *m.* **2** (aines) sostanza *f.*, materiale *m.* **3** (a scuola) o **ainekirjoitus** tema *m.*, componimento *m.*
aineellinen *a.* materiale, concreto
aineenvaihdunta *s.* (fisiol.) metabolismo *m.*, ricambio *m.*
aineisto *s.* materiale *m.*
ainekirjoitus *s.* tema *m.*, componimento *m.*
aineosa *s.* ingrediente *m.*, elemento *m.*, componente *m.*, (chim.) principio *m.*
aines *s.* materia *f.*, sostanza *f.*, stoffa *f.*
ainiaaksi *adv.* per sempre, eternamente
ainoa *a.* unico, solo, singolo
ainoalaatuinen *a.* unico (del suo tipo, della sua specie); eccezionale, straordinario
ainoastaan *adv.* soltanto, appena, solo, esclusivamente, solamente, puramente, semplicemente, unicamente
ainokainen *s. e a.* unico *m.*
ainut *a.* unico, solo, singolo
ainutkertainen *a.* irripetibile, unico, originale
ainutlaatuinen *a.* unico
airo *s.* remo *m.* • **soutaa airoilla** remare
aisa *s.* stanga *f.*, asta *f.* • **pitää aisoissa** controllare, dominare, reprimere, imbrigliare; **pysyä aisoissa** controllarsi, dominarsi, trattenersi; **silmäläsin** **aisat** stanghette degli occhiali
aisankannattaja *s.* becco *m.*, cornuto *m.*
aisti *s.* senso *m.*
aistia *vt.* percepire
aistiharha *s.* allucinazione *f.*

aistikas *a.* elegante
aistillinen *a.* sensuale, voluttuoso, venereo
aistillisuus *s.* sensualità *f.*
aistimus *s.* percezione *f.*, sensazione *f.*, senso *m.*
aita *s.* **1** recinto *m.*, staccionata *f.*, steccato *m.*, palizzata *f.*; barriera *f.* **2** (ristikkoaita) cancellata *f.*, (pensasaita) siepe *f.* **3** (sport) ostacolo *m.*
aitajukse *s.* corsa *f.* a ostacoli
aitaus *s.* recinzione *f.*, recinto *m.*, transenna *f.*, addiaccio *m.*
aitio *s.* (teatro) palco *m.*, tribuna *f.*
aito *a.* **1** (todellinen, puhdas) genuino, naturale, vero, sincero **2** (oikea, väärentämätön) autentico, originale
aitous *s.* genuinità *f.*, naturalezza *f.*, autenticità *f.*, originalità *f.*, purezza *f.*
aiavan *adv.* **1** abbastanza, alquanto, proprio **2** (täysin) completamente, totalmente, affatto **3** (tarkalleen) esattamente, precisamente, appunto **4** (kokonaan) del tutto • **a. heti** proprio adesso; **a. niin** esatto, già, appunto
aiavastaa *vi.* starnutire
aiavastus *s.* starnuto *m.*
aivohalvaus *s.* (med.) ictus *m. inv.* cerebrale, colpo *m.* apoplettico, apoplezia *f.*
aiavokaltontulehdus *s.* (med.) meningite *f.*
aivopesu *s.* lavaggio *m.* del cervello
aivo(sähkö)käyrä *s.* elettroencefalogramma *m.*, EEG
aivot *s. pl.* cervello *m.*
aivotärähdy *s.* commozione *f.* cerebrale
aivoverenvuoto *s.* emorragia *f.* cerebrale
ajaa *vt.* **1** (pois) cacciare via, mandare via, scacciare, espellere, allontanare; (takaa) inseguire; (työntää) spingere **2** (ohjata kulkuneuvoa) guidare, condurre, portare, andare **3** (käyttää konetta, laitetta) mandare **4** (a. partansa) radersi, rasarsi, sbarbari (fam.) farsi la barba • **a. jtk asiaa** sostenere una causa, combattere per una questione, (oikeudessa) patrocinare; **a. karille** (laiva) arenarsi, incagliarsi; **a. kolari** scontrarsi con qlco. o qlco., avere un incidente; **a. päänsä kaljuksi** raparsi; **a. takaa** inseguire, rincorrere, perseguire, cacciare; **a. tieltä** uscire di strada; **a. jkn yli** urtare, travolgere, investire qlco.
ajaja *s.* autista *m.*, guidatore *m.*, conduttore *m.*, conducente *m.*
ajallinen *a.* **1** temporale **2** (kronologinen) cronologico **3** (maallinen, katoava) mondano, terreno, secolare
ajanhukka *s.* spreco *m.* di tempo, gingillo *m.*, perditempo *m. inv.*
ajanjakso *s.* arco *m.* di tempo, lasso *m.* di tempo, era *f.*, tratto *m.* di tempo, epoca *f.*
ajankohta *s.* momento *m.*, punto *m.*, istante *m.*, attimo *m.*, tempo *m.*, periodo *m.*, (otollinen) occasione *f.*, opportunità *f.*
ajankohtainen *a.* attuale, del momento presente, di attualità
ajankohtaisohjelma *s.* programma *m.* di attualità
ajankohtaistapahtumat *s. pl.* attualità *f. pl.*, fat-

ti *m.pl.* recenti
ajankulu *s.* passatempo *m.*, svago *m.*
ajanlasku *s.* era *f.*, calendario *m.*
ajankukainen *a.* moderno
ajantasaainen *a.* aggiornato, rinnovato, rivisto
ajantasaistaa *v.t.* aggiornare
ajantasaalle oleva *a.* aggiornato, rivisto
ajantasalle saattaminen *s.* aggiornamento *m.*
ajanviette *s.* divertimento *m.*, diporto *m.*, trattenimento *m.*, evasione *f.*, passatempo *m.*
ajatella *v.t.* **1** (mieltää) pensare, riflettere, meditare, immaginare, ragionare **2** (arvella) ritenere, giudicare **3** (olettaa) supporre **4** (ottaa huomioon) considerare **5** (aikoa) pensare, intendere
ajatelma *s.* pensiero *m.*, riflessione *f.*, adagio *m.*
ajaton *a.* eterno
ajattelematon *a.* sconsiderato, spensierato, avventato, imprudente, malaccorto, leggero
ajattelemattomuus *s.* sconsideratezza *f.*, leggerezza *f.*, avventatezza *f.*
ajattelijä *s.* pensatore *m.*
ajattelu *s.* pensiero *m.*, ragionamento *m.*, riflessione *f.*
ajattelukyky *s.* ragione *f.*, senno *m.*
ajatuskenkuilu *s.* filo *m.* del pensiero
ajatus *s.* **1** (miete, tuuma) pensiero *m.* **2** (aate, oivallus) idea *f.* **3** (mielipide, käsitys) opinione *f.*, avviso *m.*, parere *m.* **4** (aikomus, aie) intenzione *f.*
ajatusviiva *s.* trattino *m.*, lineetta *f.*
ajautua *v.i.* cacciarsi, andare a finire
ajettunut *a.* gonfio, tumefatto
ajo *s.* (autom.) guida *f.*, (metsästys) caccia *f.*
ajoissa, olla *v.i.* essere in orario, essere in tempo
 • **ehtiä ajoissa junalle** arrivare in tempo per prendere il treno
ajoitain *av.* occasionalmente, saltuariamente, periodicamente
ajoitainen *a.* saltuario, occasionale, periodico, intermittente
ajoitaisuus *s.* periodicità *f.*
ajohahti *s.* battuta *f.* di caccia
ajokaisista *s.* corsia *f.*
ajokelpoinen *a.* carrabile, percorribile, transitabile
ajokortti *s.* patente *f.* di guida
ajoneuvo *s.* veicolo *m.*, mezzo *m.* di trasporto
ajos *s.* ascesso *m.*
ajoväylä *s.* carreggiata *f.*
akateminen *a.* accademico, universitario
akatemia *s.* accademia *f.* • **taidea**. accademia di belle arti
akka *s.* donnaccia *f.*, (vanha ruma) befana *f.*, strega *f.*
akkreditoida *v.t.* (dipl.) accreditare
akkreditointi *s.* (dipl.) accreditamento *m.*
akku(mulaattori) *s.* accumulatore *m.*, batteria *f.* • **ladata auton a.** caricare la batteria dell'automobile
akkusatiivi *s.* (ling.) accusativo *m.* (desinenza: -n)
akne *s.* acne *f.*
akordi *s.* (mus.) accordo *m.*

akrobaatti *s.* acrobata *m. ef.*, saltimbanco *m.*
akrobazia *f.*
akropolis *s.* acropoli *f.*
akryylliväri *s.* colore *m.* acrilico
akseli *s.* albero *m.*, perno *m.*, (scient., mecc.) asse *m.*
aktiivi(muoto) *s.* (gramm.) attivo *m.*
aktiivinen *a.* attivo
aktiivisuus *s.* attivismo *m.*
aktivisti *s.* attivista *m. ef.*
aktiiviteetti *s.* attività *f.*
aktivoida *v.t.* attivare, avviare, mettere in azione, mettere in funzione
aktuaalinen o **aktuelli** *a.* attuale
akunlaturi *s.* caricabatteria *m. inv.*, caricatore *m.*
akupunktuuri *s.* agopuntura *f.*
akustiikka *s.* acustica *f.*
akustinen *a.* acustico
akvaario *s.* acquario *m.*
akvamariini *s.* acquamarina *f.*
akvarelli *s.* acquerello *m.*
akvaviitti *s.* acquavite *f.*
akvedukti *s.* acquedotto *m.*
ala *s.* area *f.*, (fig.) dominio *m.*, settore *m.*, ramo *m.*
ala- *pref.* inferiore, basso: *a.huuli* labbro inferiore; *a.vatsa* bassoventre; (pol.) *a.huone* camera bassa
ala-arvoinen *a.* insufficiente, scadente • **a. arvossana** (kouluissa) insufficienza
alabasteri *s.* alabastro *m.*
alaidännen *s. e a.* minore *m. ef.*, minore *m. ef.*
alainen *a. es.* dipendente *m. ef.*, subordinato *m.*
alajuoksu *s.* corso *m.* inferiore di un fiume
alakerta *s.* piano *m.* di sotto • **alakerassa, alakeräta** (di)sotto, giù
alakohta *s.* (econ.) voce *f.*
alakuoloinen *a.* malinconico, sconsolato, tetro, abbacchiato, mogio, moscio
alakuoloisuus *s.* malinconia *f.*
alalaita *s.* basso *m.*, sotto *m.*
alalaji *s.* varietà *f.*, specie *f. inv.*
alaleuka *s.* (anat.) mandibola *f.*, mascella *f.* inferiore
alamaa *s.* bassopiano *m.*
alamaailma *s.* malavita *f.*, teppa *f.*, gentaglia *f.*
alamainen **A** *s.* suddito *m.* **B** *a.* sottoposto, sottomesso, umile, obbediente
alamaisuus *s.* umiltà *f.*, sottomissione *f.*
alamerkki *s.* sottomarca *f.*
alamäki *s.* discesa *f.*, pendio *m.*, declivio *m.*, (fig.) declino *m.*, decadenza *f.*
alanko *s.* ► **alanne**
alanne *s.* bassopiano *m.*
alanumero *s.* (tel.) interno *m.*
alaosa *s.* basso *m.*, sotto *m.*
alautsikko *s.* sottotitolo *m.*
alapuoli *s.* basso *m.*, sotto *m.*
alapuolinen *a.* inferiore, sottostante
alas **A** *av.* **1** (korkeammalta matalammalle) giù, ingiù, sotto, in basso **2** (pienemmäksi) giù, sotto: *verenpaine laskee a.* la pressione scende giù **3** (vajonnut a.) degradato, avvilito **B** *inter.* abbasso!: *a. sota!* ab-

Italiano-Finlandese

Italia-Suomi

a, A

a o **ad** *prep.* **1** (stato in luogo) -ssa, -ssä (iness.). *essere a scuola* olla koulussa; *abitare a Helsinki* asua Helsingissä **2** (moto a luogo, direzione; voc. allungata + -n; illat.): *andare a teatro, a Helsinki* mennä teatteriin, Helsinkiin **3** (termine) -lle (allat.): *dai questo libro a Paolo* anna tämä kirja Paulille **4** (tempo) -lla, -llä (adess.), -ssa, -ssä (iness.): *a mezzanotte* keskiyöllä; *a maggio* toukokuussa **5** (mezzo) -n (comit.), -lla, -llä (adess.): *scritto a mano* käsin kirjoitettu; *dipinto all'acquerello* maalattu vesiväreillä **6** (scopo, vantaggio, danno) -lla, -llä (adess.): *a proprio rischio* omalla vastuulla **7** (distributivo) -ssa, -ssä (iness.): *due volte al giorno* kaksi kertaa päivässä; *a uno a uno* yksitellen

abaco *s.m.* **1** helmitaulu, laskutaulu, kertomataulu **2** (arch.) katelaa, abakus

abate *s.m.* apotti

abbagliante *a.* häikäisevä, sokaiseva • **luci abbaglianti** (autom.) pitkät valot, kaukovalot

abbagliare *v.t.* sokaista, häikäistä

abbaglio *s.m.* virhe, erehdys

abbaiare *v.i.* haukkua (koirasta), ulvoa; karjua, ärrjyä

abbandonare *A v.t.* **1** jättää (heitteille), hylätä **2** (rinunciare a) luopua jstak, luovuttaa **B v.rifl.** jättäytyä, heittäytyä

abbandono *s.m.* **1** jättäminen, hylkääminen; (dir.) heitteillejätö **2** (trascuratezza) laiminlyönti

abbassamento *s.m.* alennus, vähennys, pienennys, madallus; (alas)laskeminen; aleneminen, väheneminen

abbassare *A v.t.* **1** alentaa **2** (ridurre) vähentää, pienentää **3** (far scendere) laskea alas **B v.rifl.** **1** (chinarsi) kumartua **2** (diminuire) aleta, vähetä **3** (fig.) nöyryyä **4** (di vento, temperatura, ecc.) heiketä, laskea

abbastanza *av.* **1** (a sufficienza) riittävästi, tarpeeksi, kyllin, kylliksi **2** (alquanto) aivan, melko • **averne a, di qlcu.** saada tarpeekseen, riittää jklle

abbattere *A v.t.* **1** (atterrare) kaataa, iskeä maahan **2** (demolire) repiä, purkaa, hävittää, hajottaa **B v.rifl.** **1** (cadere) kaatua **2** (scoraggiarsi) menettää rohkeutensa

abbazia *s.f.* apottiluostari

abbeverare *v.t.* **1** (fare bere) juottaa **2** (irrigare) kastella

abbiamo *1^a pers. pl. pres. del v.* ► **avere**

abbigliamento *s.m.* vaatetus, vaatteet *pl.* • **negozio d'a.** vaatetusliike, vaatekauppa, pukimo

abbinare *v.t.* yhdistää, kytkeä yhteen, liittää yhteen pariiksi

abboccato *a.* makeahko, imelähkö

abbonamento *s.m.* **1** (trasporti, teatro) kausilippu, kausikortti **2** (a giornale) lehtitilaus

abbonarsi *v.rifl.* **1** (trasporti, teatro) ostaa kuuksilippu, hankkia kausikortti **2** (giornale) tehdä lehtitilaus, tilata lehti

abbonato *a. e.s.m.* **1** (trasporti, teatro) (kuu)kausilipun haltija, kausikortin haltija **2** (giornale) lehden tilaaja

abbondante *a.* (ylen) runsas, yltäkylläinen, ylenpalttinen, ylenmääräinen

abbondanza *s.f.* runsaus, yltäkylläisyys, ylenpalttisuus, ylenmääräisyys

abbottonare *v.t.* napittaa

abbozzo *s.m.* luonnos, hahmotelma, skitsi

abbracciare *A v.t.* **1** halata, syleillä, sulkea syliinsä, rutistaa **2** (comprendere) sisältää, käsittää **B v.rifl.** *rec.* halailla toisiaan, syleillä toisiaan

abbraccio *s.m.* syleily, halaus, rutistus

abbreviare *v.t.* lyhentää, tehdä lyhyemmäksi

abbreviazione *s.f.* lyhennys, lyhentäminen; lyhenne

abbronzare *A v.t.* ruskettaa, päivittää **B v.rifl.** ruskettaa, päivettyä

abbronzatura *s.f.* rusketus, rusketuminen, päivettyminen

abbrustolare *v.t.* (pane, caffè) paahtaa (carne) paistaa, ruskistaa

abbruffarsi *v.rifl.* ylensyödä, mässäillä, ahtaa itsensä täyteen

abdicare *v.i.* luopua (kruunusta, vallasta)

abdicazione *s.f.* (kruunusta, vallasta) luopuminen

aberrante *a.* tavallisuudesta poikkeava, poikkeuksellinen

aberrazione *s.f.* poikkeaminen, eksyminen, harhautuma

abete *s.m.* kuusi, kuusipuu

abietto *a.* alhainen, halpamainen, halveksittava, kurja, viheliäinen

abile *a.* **1** kykenevä, pystyvä, etevä, kyvykäs, taitava, nokkela, näppärä **2** (idoneo) kelvollinen, kelpaava

abilità *s.f.* kykenevyys, pystyvyys; taitavuus, taito, lahjakkuus

abilitare *v.t.* pätevoittää, pätevoidä, antaa pätevyys

abilitato *a.* pätevä, kelpaava, vaatimukset täyttävä

abisso *s.m.* (pohjaton) kuilu, horna; juopa; syvyys

abitacolo *s.m.* ohjaushytti, ohjaamo

abitante *s.m. ef.* asukas

abitare *A v.i.* asua, elää, asustaa **B v.t.** asua, asuttaa

abitazione *s.f.* asuminen; asunto, asumus, talo

abito *s.m.* (da uomo) puku (da donna) leninki

abituale *a.* tavallinen, tavanomainen, tavanmukainen; vakinainen • **cliente a.** vakituinen asiakas, vakinainen asiakas

abitualmente *av.* tavallisesti, tavanomaisesti
abituaire **A** *vt.* totuttaa, totutella **B** *v.rifl.* tottua, mukautua, sopeutua, totuttautua
abitudine *s.f.* tapa, totuttomuus, käytäntö • **come d'a.** kuten yleensä, kuten tapana
abolire *vt.* poistaa, lakkauttaa; kumota (laki)
abolizione *s.f.* poistaminen, lakkauttaminen; (lain) kumoaminen
abolizionismo *s.m.* abolitionismi
abominevole *a.* iljettävä, inhottava, hirvittävä
abortire *vt.* saada keskenmeno, saada abortti (volontariamente) aiheuttaa keskenmeno, abortoida
aborto *s.m.* keskenmeno, (volontario) abortti, sikönlähetys, raskaudenkeskeytys
abrasione *s.f.* hankaaminen; hankautuma
abrogare *vt.* (dir.) poistaa, kumota (laki), peruuttaa, mitätöidä
abrogazione *s.f.* (dir.) poistaminen, (lain) kumoaminen, peruuttaminen, mitätöiminen
ABS *s.m. inv.* (autom.) ABS-jarrut, lukkiuhmattomat jarrut
abside *s.f.* (arch.) apsis, alttarikomero
abusare *vt.* **1** käyttää laittomasti, käyttää väärin **2** (appropiatare) käyttää jtk hyväkseen
abuso *a.* luvaton, kielletty; laiton, lainvastainen
acca *s.f.* h-kirjain • **non capire un'acca** ei ymmärtää yhtään mitään
accademia *s.f.* akatemia, oppilaitos, (tieteellinen) seura
accademico *a.* akateeminen, oppinut, yliopistolinen
accadere *vt.* tapahtua, sattua
accalappiacani *s.m.* kulkukoirien kiinnottaja
accalappiare *vt.* ottaa kiinni, pyydystää
accalcarsi *vt.* *pron.* kerääntyä, kokoontua; tungsua, ahtaautua
accalorarsi *v.rifl.* lämmentä, kuumeta; (fig.) kiihtyä, intoutua
accampamento *s.m.* leiri
accampare **A** *vt.* **1** sijoittaa leiriin **2** (fig.) esittää (vaatimus, anteeksipyyntö) **B** *v.rifl.* leiriytyä
accanimento *s.m.* **1** raivo, kiikko **2** (ostinazione) sitkeys, itsepäisyys, uppinkisaisuus
accanirsi *vt.* *pron.* **1** raivota, riehua raivoissaan **2** (ostinarsi) jatkaa sinnikkäästi
accanito *a.* **1** hellymätön, säälimätön, taipumaton **2** (ostinato) itsepintainen, sitkeä, hellittämätön • **fumatore a.** piintynyt polttaja, piintynyt tupakoitsija
accanto **A** *av.* lähellä, vieressä **B** *a.* läheinen, vierainen **C** *nella loc. prep. a.* **1** jnk vieressä, jnk lähellä
accantonare *vt.* laittaa syrjään, asettaa sivuun
accaparrare *vt.* ostaa varasto tyhjäksi; antaa käsiraha, antaa etumaksu
accapigliarsi *v.rifl. rec.* joutua tappeluun, joutua käsikähmään
accappatoio *s.m.* kylpytakki
accarezzare *vt.* hyväillä, silittää, silittelä
accartocciare *vt.* kääriä rullalle, kiertää tötteröksi; rypistää, käpristää

accasare **A** *vt.* avioitua, naida **B** *vt.* *pron.* mennä naimisiin, solmia avioliitto
accasciare **A** *vt.* nujertaa, lannistaa, lamauttaa, uuvuttaa **B** *vt.* *pron.* **1** lysähtää kokoon, kaatua, rojautua **2** (fig.) nujertua, lannistua, murtua, luhistua
accattone *s.m.* (keppi)kerjäläinen
accavallare **A** *vt.* **1** (incrociare) panna ristiin, laittaa ristiin **2** (sovrapporre) laittaa päällekkäin **3** (lavoro a magia) kutoa ristiin **B** *vt.* *pron.* mennä päällekkäin, mennä limittäin, limittyä
accettare **A** *vt.* tehdä sokeaksi, sokaista **B** *vt.* *pron.* *e rifl.* soeta, sokaistua
accedere *vt.* **1** päästä jhk, saavuttaa **2** (entrare in) käydä sisään, päästä sisään
accelerare **A** *vt.* kiihdyttää, jouduttaa, nopeuttaa **B** *vt.* kaasuttaa, antaa kaasua
acceleratore *s.m.* (pedale) kaasupoljin; (fis.) kiihdytin
accelerazione *s.f.* kiihdyttäminen; kaasutus; kiihtyvyys, kiihtyvä nopeus
accendere *vt.* **1** sytyttää **2** (interruttore, radio, ecc.) sytyttää, laittaa päälle
accendino *s.m.* (tupakan)sytytin, sytytyslaite, (fam.) sytkäri
accennare **A** *vt.* **1** (fare cenno) osoittaa, viitata, viittoa, näyttää; (col capo) nyökätä, antaa merkki **2** (aludere a) vihjata, vihjailla **3** (dare segno di) osoittaa merkkejä jstak, näyttää merkkejä jstak **B** *vt.* **1** (indicare, mostrare) osoittaa, näyttää **2** (delineare, abbozzare) hahmotella, luonnostella
accenno *s.m.* **1** (cenno) merkki, ele; (col capo) nyökäys **2** (allusione) viittaus, vihjaus, vihje
accensione *s.f.* **1** (di fuoco ecc.) sytytys, sytyttäminen **2** (autom.) käynnistys
accettare *vt.* painottaa, varustaa painomerkillä; (con la voce) korostaa, lausua korostaen
accento *s.m.* **1** (ling.) paino, korko, aksentti **2** (segno grafico) painomerkki, korkomerkki **3** (cadenza, inflessione) ääntämistapa, korostus
accentrare *vt.* keskittää
accentuare *vt.* painottaa, tähdentää, korostaa
accertare *vt.* **1** varmistaa, vahvistaa, hankkia vahvistus **2** (verificare) ottaa selville, todeta, tarkistaa
accesso *a.* **1** syttynyt, sytytetty **2** (in funzione) päällä (laitteesta), käynnissä (moottori) **3** (di colore) kirakas, heleä
accessibile *a.* **1** helppopääsynen, luoksepäästävä **2** (persona) helposti lähestyttävä, vastaanottavainen, avoin **3** (prezzo) kohtuullinen, järkevä
accesso *s.m.* **1** pääsy, (sisään)käynti **2** (med.) kohta, puuska
accessorio **A** *a.* ylimääräinen, (p.e.) lisä-, apu-, sivu- **B** *s.m.* varuste, (spec. al pl.) lisätarvikkeet *pl.*; (autom.) lisävarusteet *pl.*; (moda) asusteet *pl.*
accetta *s.f.* kirves
accettabile *a.* hyväksyttävä, tyydyttävä, välttävä, kohtuullinen; mieluisa; sopiva
accettare *vt.* hyväksyä, suostua, ottaa vastaan
accettazione *s.f.* **1** hyväksyminen, vastaanottami-

nen; suostuminen **2** (ufficio) vastaanottotiski, vastaanottohuone, vastaanottotila

acchiappare *v.t.* tarttua, ottaa kiinni, siepata, nappata

acciaccio *s.m.* vaiva, kipu, sairaus

acciào *s.m.* teräs • **a. inossidabile** ruostumaton teräs

accidentale *a.* satunnainen, sattumalta tapahtuva, tilapäinen

accidentato *a.* (di strada, terreno) epätasainen, mukurainen, kuoppainen

accidente *s.m.* **1** sattuma, yllättävä tapahtuma; onnettomuus **2** (fam.; colpo) sairauskohtaus

accidenti *inter.* (di irritazione) pahus!, saamaril!; (di sorpresa) hyvänen aika!

acciotto *s.m.* mukulakivipäällys, mukulakiviesy

acciuflare *v.t.* tarttua hiuksista kiinni, tarttua jhk, tarrata jhk kiinni, käydä kiinni jhk

acciuga *s.f.* (zool.) anjovis (Engraulis encrasicolus)

acclamare *v.t.* tervehtii suosionhuudoilla

acclimatare *A* *v.t.* mukauttaa ilmanalaa, akklimatoida *B* *v.rifl.* totuttaa, mukauttaa jhk

accludere *v.t.* liittää, oheistaa, panna mukaan

accoccolarsi *v.rifl.* kyyristyä, kyyristellä, kyykistyä

accogliente *a.* mukava, miellyttävä, kodikas, viihtyisä

accoglienza *s.f.* vastaanotto, vastaanottaminen

accogliere *v.t.* **1** (ricevere) ottaa vastaan, toivottaa tervetulleeksi **2** (accettare) hyväksyä **3** (esaudire) suostua, suoda, myöntää, antaa

accolto *a.* korkeakaulainen

accoltellare *v.t.* iskeä veitsellä, puukottaa

accomodamento *s.m.* sopimus, yhteisymmärrys, yksimielisyys

accomodante *a.* mukautuvainen, sopeutuvainen, alistuva

accomodare *A* *v.t.* **1** (riparare) korjata **2** (sistemare) asettaa, laittaa *B* *v.rifl.* **1** (sedersi) istuu **2** (entrare) käydä sisään • **si accomodi!** käykää istumaan, käykää sisään!

accompagnamento *s.m.* **1** saattaminen, saatto; (seguito) seurue, saattue **2** (mus.) säestys

accompagnare *v.t.* **1** saattaa, viedä (in auto) kuljettaa, viedä autolla **2** (mus.) säestää, myötäillä

accompagnatore *s.m.* **1** saattaja, seuralainen **2** (mus.) säestäjä • **a. turistico** matkailijoiden saattaja, ryhmän johtaja

acomunare *v.t.* yhdistää, liittää yhteen, lähentää; tehdä yhteiseksi, panna yhteen

aconciatura *s.f.* hiuslaite, tukkalaite, kampaas

acondiscendere *v.i.* suostua, myöntyä, taipua

acconsentire *v.i.* suostua, antaa suostumus, myöntyä, hyväksyä

accotentare *A* *v.t.* tyydyttää *B* *v.rifl.* tyytyä, alistua, mukautua

accòto *s.m.* ennako(maksu), käsiraha, etumaksu • **in a.** etukäteen, edeltä, ennakkoon

accoppiare *A* *v.t.* **1** sovittaa yhteen **2** (unire) yhdistää pariiksi, liittää yhteen *B* *v.rifl.* **1** (accordarsi) liittyä

yhteen, sopia **2** (di animali) paritella

accordare *A* *v.t.* **1** (concedere) suoda, suostua, myöntää, luvata **2** (gramm.) tehdä samanmuotoiseksi, saada vastaamaan toisiaan **3** (mus.) viritellä

B *v.rifl.* *rec.* päästä sopimukseen, sopia, päästä yksimielisyyteen, päästä sovintoon *C* *v.i. pron.* (armozarsari) sopia yhteen jnk kanssa

accordo *s.m.* **1** (intesa) sopimus, yhteisymmärrys, sopu **2** (patto) (kansainvälinen) sopimus, konventio **3** (mus.) soitto, akordi • **andare d'a. con qlcu.** tulla toimeen jnk kanssa; **essere d'a.** olla samaa mieltä jnk kanssa, olla yhtä mieltä jnk kanssa

accorgersi *v.i. pron.* **1** (notare) huomata, havaita **2** (rendersi conto) oivaltaa, tajuta

accorrere *v.i.* juosta, rientää, kiihittää

accòto *a.* terävä, viisas, älykäs

accostare *A* *v.t.* **1** lähentää, siirtää lähemmäksi, tuoda viereen **2** (porta, finestra) jättää raolle(en) **3** (persone) lähentää, tehdä läheisemmäksi *B* *v.rifl.* lähentyä, lähentyä, lähentä

accovacciarsi *v.rifl.* kyyristyä, kyykistyä, mennä kyykkyy

accreditare *v.t.* **1** (una somma) hyvittää tiliä summalla **2** (una notizia) vahvistaa tieto **3** (dipl.) akkreditoida, valtuuttaa

accrescere *A* *v.t.* lisätä, suurentaa, kartuttaa *B* *v.i. pron.* kasvaa, lisääntyä, suureta

accrescivo *A* *a.* (gramm.) vahvistava, suurentava *B* *s.m.* sana johon lisätty merkitykseltä suurentava suffiksi

accuciarsi *v.rifl.* (di animale) kyyristyä makuulle, asettua makuulle; (di persona) käpertyä

accludere *v.t. e. i.* huolehtia, hoivata, hoidella; hoitaa

accumulare *A* *v.t.* koota, kerätä, varata; kasata, pinota *B* *v.i. pron.* lisääntyä, kasvaa, karttua

accumulatore *s.m.* kasaaja, kokooja, kerääjä; varaja; akkumulaattori, akku

accurato *a.* täsmällinen, tarkka, huolellinen; tunnollinen

accusa *s.f.* syyte; syyttäminen, syytös

accusare *v.t.* syyttää • **a. ricevuta** (comm.) ilmoittaa vastaanottaneensa

accusativo *A* *a.* (gramm.) akkusatiivinen *B* *s.m.* akkusatiivi

accusato *s.m.* (dir.) syytetty; (imputato) vastaaja

accusatore *s.m.* (dir.) syyttäjä, kantaja

acéfalo *a.* pääton, ilman päätä, päätä vailla

acéro *a.* **1** raaka, vihreä **2** (aspro) kirpeä, katkera

acero *s.m.* (bot.) vaahtera

acéto *s.m.* etikka: *a. balsamico* balsamietikka

ácido *A* *a.* hapan, karvas; happopitoinen *B* *s.m.* happo: *a. grasso* rasvahappo

acidulo *a.* hapahko

ácino *s.m.* viinirypäle, viiniköynnöksen marja

acne *s.f.* (med.) finnitauti, akne

acqua *s.f.* vesi: *vorrei dell'acqua* haluaisin vettä • **a. dolce** makea vesi; **a. minerale** mineraalivesi, kivennäisvesi; **a. pivovana** sadevesi; **a. potabile** juomavesi, juomakelpoinen vesi; **sott'a.** veden alla, veden alle

acquaforte *s.f.* etsaus, syövytykskuva
acquagam *s.f. inv.* vesivoimistelu, (fam.) vesijumpilla
acquamarina *s.f.* akvamarini, sinivihreä väri
acquaragia *s.f.* tärpähti(öljy)
acquario *s.m.* 1 akvaario 2 (astr.) vesimies
acquasantiara *s.f.* vihkivesiastia
acquascooter *s.m. inv.* vesiskootteri
acquavite *s.f.* akvaviitti, viina
acquazzone *s.m.* rankkasade, kaatosade, sade-ryöppy
acquedotto *s.m.* akvedukti, vesijohto
à queo *a.* vetinen, vesiperäinen, (p.e.) vesiacquerellilla
acquerellista *s.m. e.f.* akvarellisti, vesiväreillä maalaaja
acquerello *s.m.* vesivärimalaus, akvarelli
acquirente *s.m. e.f.* ostaja
acquisire *vt.* hankkia, saada (fig.) oppia, omaksua
acquisizione *s.f.* hankkiminen, hankinta, hankittu taito
acquistare *vt.* 1 (comprare) ostaa, suorittaa ostos 2 (ottenere) hankkia, saada, saavuttaa
acquistato *s.m.* 1 ostos, hankinta 2 (acquisizione) hankkiminen, hankinta • **andare a fare acquisti** mennä ostoksille
acquitino *s.m.* vesimaa, suomaa, soistuma, soinen maa, neva, hetteikkö, rimp
acquoso *a.* vetinen, märkä, vettä valuva, (p.e.) vesisi-
acre *a.* kirpeä, katkera, karvas, pisteliäs, pureva
acrilico *a.* (p.e.) akryyli-
acritico *a.* epäkriittinen, kritiikitön
acrobata *s.m. e.f.* taitovoimistelija, sirkusvoimistelija, akrobaatti
acrobazia *s.f.* taitotempu, taitovoimistelutempu
acropoli *s.f.* akropolis, linna(vuori)
aculeo *s.m.* 1 (bot.) oka, oas, piikki, väkänä 2 (zol.) (myrkky)pistin, piikki
acume *s.m.* terävyys, terävä-älyisyys, tarkkanäköisyys
acustica *s.f.* akustiikka, kaikusuhteet *pl.*, kuuluvuus; äänioppi
acustico *a.* akustinen, ääntä koskeva, (p.e.) kuulo-; akustiikka- • **apparecchio** *a.* kuulokoje, kuulolaite
acuto **A** *a.* 1 terävä 2 (intenso) voimakas, kova, ankara 3 (persicace) terävä-älyinen, tarkkanäköinen 4 (mus.) korkea, suurtaajuinen **B** *s.m.* (mus.) korkea sävel
ad *prep.* ► **a**
adagiare **A** *vt.* laskea alas, asettaa, panna varovaisesti **B** *v.rifl.* 1 paneutua makuulle, asettautua makuulle 2 (fig.) vaipua luottavaisena jhk tilaan, vajotta jhk tilaan
adagio 1 **A** *av.* hitaasti, hiljakseen, verkkaisesti, verkkaan, verkalleen **B** *s.m.* (mus.) hitaasti, adagio
adagio 2 *s.m.* sananpars, ajatelmä, sananlasku
adattamento *s.m.* sopeutuminen, mukautuminen; muokkaus, mukailu, sovittaminen; muokelma
adattare **A** *vt.* soveltaa, sovittaa, mukata **B** *v.rifl.* sopeutua, mukautua, soveltautua **C** *v.i. pron.* sopia, soveltaa

adatto *a.* sovelias, sopiva, oikea, asianmukainen, kelvollinen
addebito *s.m.* veloitus, laskutus, saatavien periminen
addensare **A** *vt.* paksuntaa, saostaa, sakeuttaa, suurusaa **B** *v.rifl.* 1 paksuuntua, saeta, saostua 2 (ammassarsi) kokoontua, kerääntyä, tungeskia
addentare *vt.* purra, puraista, haukata, tarttua hampailla
addentrarsi *v.rifl.* tunkeutua jhk, mennä jhk (syvälle, perille)
addestramento *s.m.* valmennus, koulutus, treenaus (fam.)
addestrare **A** *vt.* valmentaa, kouluttaa, treenata (fam.) **B** *v.rifl.* harjoitella, valmentautua
addetto **A** *a.* jhk käyttöön tarkoitettu, jhk tehtävään määrätty **B** *s.m.* 1 (impiegato) virkailija 2 (dipl.) avustaja, attasea • **a. stampa** lehdistösihteeri, tiedottaja
addiaccio *s.m.* karsina, aitaus (mil.) ulkomajoitus • **dormire all'a.** nukkua ulkosalla, nukkua paljaan taivaan alla, nukkua taivasalla
addietro *av.* (fa) sitten (prima) ennen, aikaisemmin (indietro) jäljessä, jälkeen • **anni a.** vuosia sitten
addio **A** *s.m.* 1 hyvästi 2 (letter.) jäähyväiset *pl.*, läksäiset *pl.* **B** *inter.* hyvästi, näkemiin
addirittura *av.* 1 (direttamente) suoraan, suoraa päätä 2 (persino) jopa, vieläpä, suorastaan, peräti 3 (assolutamente) täysin, ehdottomasti, kerrassaan
addirsi *v.rifl.* sopia, soveltaa, olla sopiva
aditare *vt.* osoittaa sormella, näyttää, viitata jhk
aditivo **A** *a.* yhteenlaskuun liittyvä, additiivinen **B** *s.m.* lisäaine
adizionare *vt.* laskea yhteen; lisätä
addizione *s.f.* yhteenlasku, lisäys, lisääminen
adobbare *vt.* koristaa, koristella
adobbare *s.m.* koristelu, koristus, koriste
addocire **A** *vt.* 1 makeuttaa 2 (fig.) pehmentää, pehmittää, hellyttää **B** *v.i. pron.* pehmentyä, pehmetä, heltyä, heikentyä; lieventyä, lauhua
addolorare **A** *vt.* aiheuttaa tuskaa, surettaa **B** *v.i. pron.* murehtia, surra, tuntea surua; olla pahoillaan
addome *s.m.* (anat.) vatsa
addomesticare *vt.* kesytää, taltuttaa (fig.) peukaloita
addomesticato *a.* kesy, säyseä, kesytetty (fig.) peukaloitu
addominare *a.* (anat., p.e.) vatsa(n)-
addormentare **A** *vt.* 1 nukkuttaa, vaivuttaa uneen 2 (anestetizzare) nukkuttaa, antaa narkoosi 3 (intorpidire) puuduttaa **B** *v.i. pron.* nukahtaa, vaipua uneen; puutua
addormentato *a.* 1 nukkua, (pred.) nukahtanut 2 (assonnato) nukuksissa oleva 3 (fig.) hidas, saamaton
adossare **A** *vt.* 1 (appoggiare) panna nojaamaan 2 (una colpa) laittaa jkn niskoille **B** *v.rifl.* 1 nojautua, nojata 2 (prendere su di sé) ottaa niskoilleen
addosso **A** *av.* päällä, päälle **B** *nella loc. prep.* **a. a** 1 jkn päällä, jkn päälle 2 (vicino) lähellä, lähelle •

Fraseologia

Fraseologinen osa

SOMMARIO

Espressioni utili <i>Hyödyllisiä ilmaisuja</i>	485
In viaggio <i>Matkalla</i>	485
– Aereo <i>Lentokone</i>	485
– Treno e trasporti urbani <i>Juna ja muu julkinen liikenne</i>	485
– Automobile <i>Autolla</i>	486
In albergo <i>Hotellissa</i>	487
Banca e posta <i>Pankki ja posti</i>	487
Telefono e Internet <i>Puhelin ja Internet</i>	488
Bar e ristorante <i>Kahvila ja ravintola</i>	488
Cultura <i>Kulttuuri</i>	489
Salute <i>Terveys</i>	489

ESPRESSIONI UTILI HYÖDYLLISIÄ ILMAISUJA

Buon giorno. (*di mattina*) Hyvää huomenta

(*di giorno*) Hyvää päivää.

Buona sera. Hyvää iltaa.

Buona notte. Hyvää yötä.

Salve! Terve!

Ciao! Hei!

Benvenuto! Tervetuloa!

Arrivederci. Näkemiin.

Buon viaggio. Hyvää matkaa.

Grazie! Grazie mille! Kiitos! Tuhannet kiitokset!

Prego. Ei kestä. (*dando del lei*) Olkaa hyvä.
(*dando del tu*) Ole hyvä.

Mi aiuti, per favore. Voisitteko auttaa minua? / Olkaa (niin) hyvä ja auttakaa minua.

Per piacere, mi dia ... Antaisitteko minulle ...

Scusi. (*teititellen*) Anteeksi.

Scusa. (*sinutellen*) Anteeksi.

Permesso? (*pyydettyessä lupaa jhk*) Luvallanne. / Jos suvaitsette. (*toista ohitettaessa*) Anteeksi.

Parla italiano? Puhutteko italiaa?

Parla finlandese? Puhutteko suomea?

Parla svedese? Puhutteko ruotsia?

Parla inglese? Puhutteko englantia?

Parla francese? Puhutteko ranskaa?

Non capisco. En ymmärrä.

Può parlare più lentamente, per cortesia?

Voisitteko puhua hitaammin?

Posso avere ...? Voinko saada ...?

Può dirmi ...? Voitteko sanoa minulle ...?

Può indicarmi ...? Voitteko näyttää minulle ...?

Vorrei ... Haluaisin ...

Vorremmo ... Haluaisimme ...

Come si chiama questo? Miksi tätä kutsutaan?

Cosa significa? Mitä se tarkoittaa?

C'è .../Ci sono ... Siellä on ...

Non c'è .../Non ci sono ... Siellä ei ole ...

Dov'è ...? Missä on ...?

Dove sono ...? Missä ovat ...?

Mi sono perso. Olen eksynyt.

Ho fame. Minulla on nälkä.

Ho sete. Minulla on jano.

IN VIAGGIO – MATKALLA

AEREO – LENTOKONE

Devo andare a Roma. Può darmi orari e tariffe dei voli? Minun pitää mennä Roomaan. Voitteko antaa minulle lentoaikoja ja hintatietoja?

Ci sono quattro posti disponibili sul volo n. 123 per Roma del giorno 1.6.? Onko 1.6. lennolla n. 123 Roomaan neljä vapaata paikkaa?

Vorrei un biglietto per Milano. Haluaisin lipun Milanoon.

Vorrei spostare/annullare/confermare la mia prenotazione. Haluaisin siirtää/peruuttaa/vahvistaa varaukseni.

A che ora dobbiamo trovarci all'aeroporto? Mihin aikaan meidän tulee olla lentokentällä?

Come si può raggiungere l'aeroporto? Miten lentokentälle pääsee?

Quanto dista l'aeroporto dal centro della città? Miten kaukana lentokenttä on kaupungin keskustasta?

A che ora e da dove parte il bus per l'aeroporto? Mihin aikaan ja mistä lähtee bussi lentokentälle?

A che ora parte il volo n. 123 per Rovaniemi? Mihin aikaan lähtee lento n. 123 Rovaniemelle?

Vorrei un posto ... Haluaisin paikan ...

al finestrino ikkunan vierestä

corridoio käytävän vierestä

Ho smarrito la carta d'imbarco. Olen kadottanut maihinnousukorttini.

I miei bagagli non sono arrivati; a quale ufficio devo rivolgermi? Matkatavarani eivät ole saapuneet; minkä toimiston puoleen minun tulee kääntä?

Recapitami i bagagli a questo indirizzo. Toimittakaa matkatavarani tähän osoitteeseen.

Dov'è il deposito bagagli? Missä on matkatavarasäilytys?

Dove posso trovare un taxi/un autobus? Mistä voin löytää taksin/bussin?

saapuva liikenne
matkatavaroiden lunastus
välitön siirtyminen koneeseen
lento peruutettu
lähtöselvitys
tulli
lento myöhässä
lähtevä liikenne
määränpää
portti
kotimaan lennot
ulkomaan lennot
matkatavarasäilytys

arrivi
ritiro bagagli
imbarco immediato
volo cancellato
check-in
dogana
volo ritardato
partenze
destinazione
uscita
nazionali
internazionali
deposito bagagli

TRENO E TRASPORTI URBANI JUNA JA MUU JULKINEN LIIKENNE

Dov'è la fermata del bus numero 55? Missä on bussin numero 55 pysäkki?

Dov'è la stazione della metropolitana? Missä on metroasema?

	Cardinali	Perusluvut	Ordinali	Järjestysluvut
0	zero	nolla		
1	uno	yksi	primo	ensimmäinen
2	due	kaksi	secondo	toinen
3	tre	kolme	terzo	kolmas
4	quattro	neljä	quarto	neljäs
5	cinque	viisi	quinto	viides
6	sei	kuusi	sesto	kuudes
7	sette	seitsemän	settimo	seitsemäs
8	otto	kahdeksan	ottavo	kahdeksas
9	nove	yhdeksän	nono	yhdeksäs
10	dieci	kymmenen	decimo	kymmenes
11	undici	yksitoista	undicesimo	yhdestoista
12	dodici	kaksitoista	dodicesimo	kahdestoista
13	tredecim	kolmetoista	tredecimo	kolmastoista
14	quattordici	neljätoista	quattordicesimo	neljästoista
15	quindici	viisitoista	quindicesimo	viidestoista
16	sedici	kuusitoista	sedicesimo	kuudestoista
17	diciassette	seitsemäntoista	diciassettesimo	seitsemästoista
18	diciotto	kahdeksantoista	diciottesimo	kahdeksästoista
19	diciannove	yhdeksäntoista	diciannovesimo	yhdeksästoista
20	venti	kaksikymmentä	ventesimo	kahdeskymmenes
21	ventuno	kaksikymmentäyksi	ventunesimo	kahdeskymmenesensimmäinen
22	ventidue	kaksikymmentäkaksi	ventiduesimo	kahdeskymmenestoinen
30	trenta	kolmekymmentä	trentesimo	kolmaskymmenes
40	quaranta	neljäkymmentä	quarantesimo	neljäskymmenes
50	cinquanta	viisikymmentä	cinquantesimo	viideskymmenes
60	sessanta	kuusikymmentä	sessantesimo	kuudeskymmenes
70	settanta	seitsemänkymmentä	settantesimo	seitsemäskymmenes
80	ottanta	kahdeksänkymmentä	ottantesimo	kahdeksäskymmenes
90	novanta	yhdeksänkymmentä	novantesimo	yhdeksäskymmenes
100	cento	sata	centesimo	sadas
101	centouno	satayksi	centunesimo	sadasensimmäinen
200	duecento	kaksisataa	duecentesimo	kahdessadas
1000	mille	tuhat	millesimo	tuhannes
1001	milleuno	tuhatyksi	milleunesimo	tuhannesensimmäinen
1100	millecento	tuhatsata	millecentesimo	tuhannessadas
2000	duemila	kaksituhatta	duemillesimo	kahdestuhannes
10000	diecimila	kymmenentuhatta	diecimillesimo	kymmenestuhannes
100000	centomila	satatuhatta	centomillesimo	sadastuhannes
1000000	milione	miljoona	milionesimo	miljoonas
1000000000	miliardo	miljardi	miliardesimo	miljardis

Note grammaticali

Kielioppiosa

SOMMARIO

Articolo e genere <i>Artikkelit ja suku</i>	495
Sostantivi <i>Substantiivit</i>	495
Aggettivi <i>Adjektiivit</i>	497
Pronomi <i>Pronominit</i>	498
Verbi <i>Verbit</i>	499
Negazione <i>Kieltolause</i>	502
Frase interrogativa <i>Kysymyslause</i>	502
Avverbi <i>Adverbit</i>	502
Preposizioni e posposizioni <i>Prepositiit ja postpositiit</i>	502
Congiunzioni <i>Konjunktioit</i>	503
Particelle <i>Liitepartikkelit</i>	503

ARTICOLO E GENERE

La lingua finlandese non ha articoli (né determinativi, né indeterminativi) e neanche generi grammaticali. pieni poika *un/il bambino piccolo*; punainen talo *una/la casa rossa*; komea mies *un/il bell'uomo*; kaunis tyttö *una/la bella ragazza*

In sostituzione dell'articolo, la posizione della parola all'inizio o alla fine della frase indica un concetto definito o indefinito.

Mummolla on kissa. *La nonna ha un gatto.* Kissa on valkoinen. *Il gatto è bianco.* Autossa istuu nainen. *Una donna è seduta in macchina.* Naisella on punainen tukka. *La donna ha dei capelli rossi.*

Nella stessa parola si trovano solo vocali posteriori o solo vocali anteriori. Le vocali **e** ed **i** invece possono essere presenti sia con vocali posteriori che anteriori.

SOSTANTIVI

PLURALE

Il plurale si forma aggiungendo al tema del singolare la caratteristica **-i**, tranne che per il nominativo che prende la desinenza **-t**.

CASI

I sostantivi finlandesi hanno **15 casi** e si declinano come nella lingua latina. Essi sono rappresentati nella seguente tabella:

caso	sing.	pl.	desinenze
nominativo	talo	talot	-t
genitivo	talon	talojen	-n, -en, -in, -den, -ten, -tten
accusativo	talo	talot	sing. = nom. o gen.
	talon		pl. = nom.
partitivo	taloa	taloja	-a, -ä, -ta, -tä
essivo	talona	taloina	-na, -nä
translativo	taloksi	taloiksi	-ksi
inessivo	talossa	taloissa	-ssa, -ssä
elativo	talosta	taloista	-sta, -stä
illativo	taloon	taloihin	sing.*
			pl.**
adessivo	talolla	taloilla	-lla, -llä
ablativo	talolta	taloilta	-lta, -ltä
allativo	talolle	taloille	-lle
abessivo	talotta	taloitta	-tta, -ttä
comitativo	taloinen	taloinen	-ne + suff. possessivo
istruttivo			-n

* **sing.** radice + ultima vocale ripetuta + **-n** oppure **-seen** nei polisillabici terminanti in consonante, in **-e** o in vocale lunga

** **pl. -hin** se la **-i** del **pl.** è preceduta da vocale; **-in** se la **-i** del plurale è preceduta da consonante; **-sin** se al singolare la desinenza è **-een**

NOMINATIVO: è il caso del **sogetto** della frase. Es.: **tytöt** leikkii pallolla, *la bambina gioca con la palla*; **sisko-**

ni ovat kauniita, *le mie sorelle sono belle*; **koira** haukkuu, *il cane abbaia*; **kissat** kävelevät katoilla, *i gatti camminano sui tetti*.

GENITIVO: è il caso **possessivo**. Es.: **pojan** auto, *la macchina del bambino*; **tytön** nukke, *la bambola della bambina*; **isän** kirjat, *i libri del padre*; **äidin** hame, *la gonna della madre*; **kaupungin** satama, *il porto della città*; **rikkaiden perheiden** lapset, *il figli delle ricche famiglie*; **Suomen luonto**, *la natura della Finlandia*; **ihmisen** onni, *la felicità dell'uomo*.

ACCUSATIVO: è il caso del **complemento oggetto**, si declina o come il nominativo o come il genitivo. Es.: **tyttö** luki **kirjan**, *la ragazza ha letto il libro*; näen **teidät**, *vi vedo*; hän tuntee **sinut** *egli ti conosce*; avaanme **ovet** *noi apriamo le porte*.

PARTITIVO: esprime **una parte di una cosa**, con verbi indicanti tentativo, possibilità, volontà, sentimenti. Es.: mies rakastaa **luontoa** *l'uomo ama la natura*; **minua** nukuttaa *ho sonno*; **häntä** janottaa *ha sete*.

NEGAZIONE: nella negazione il complemento oggetto va sempre al **partitivo**. Es.: en näe **teitä**, *non vi vedo*; tyttö ei luenut **kirjaa**, *la ragazza non ha letto il libro*; hän ei tunne **meitä**, *egli non ci conosce*; Pekka ei kirjoita **kirjeitä**, *Piero non scrive lettere*; vaari ei juo **maitoa**, *il nonno non beve il latte*.

ESSIVO: esprime **stato, qualità, condizione** (es.: kävin siellä **lapsena**, *ci sono stato da bambino*; poika lähtee **onnellisena** *uoto, il ragazzo esce felice*; olen ollut viikon **sairaana**, *sono stato malato per una settimana*; **ystävänäsi** halusin varoittaa sinua, *come tuo amico ti volevo avvertire*) e viene usato in espressioni temporali (es.: **pääsiäisenä**, *a Pasqua*; **jouluna**, *a Natale*; **maanantaina** menen työhön, *lunedì vado al lavoro*; **huomenna**, *domani*; **tänä iltana**, *stasera*; huhkkuun **kolmantena päivänä**, *il 3 aprile*).

TRANSLATIVO: esprime **la trasformazione dello stato o della qualità** che il soggetto raggiunge o che gli viene attribuito (es.: tulla **surulliseksi**, *diventare triste*; valmistua **arkkitehdiksi**, *laurearsi in architettura, diventare architetto*; Roomaa kutsutaan **ikūiseksi kaupungiksi**, *Roma è chiamata la città eterna*; kääntää **suomeksi**, *tradurre in finlandese*; häntä luultiin **sisarekseni**, *la credevano mia sorella*) e il **periodo di tempo** che si intende trascorrere in un certo posto (es.: menetkö **vapuksi** maalle?, *andrai in campagna per il primo maggio?*; menemme **talveksi** etelään, *andiamo al sud per l'inverno*).

INESSIVO: è un caso di luogo che esprime lo **stato dentro limiti definiti** e in italiano corrisponde alle preposizioni **in** e **a**. Es.: **huoneessa**, *nella stanza*; **Suomessa** in Finlandia; **Helsingissä**, *a Helsinki*; **kirjeessäni**, *nella mia lettera*; **yhdessä päivässä**, *in un giorno*; **suuressa tinnassa**, *in un castello grande*.

ELATIVO: è un caso di luogo che esprime **moto da luogo dentro limiti definiti** e in italiano corrisponde alla preposizione **da**. Es.: hän on lähtöisin **Turusta**, *egli proviene da Turku*; tyttö tulee kotiin **kaupasta**, *la ragazza arriva a casa dal negozio*; olemme työskennelleet **aamusta** lähtien, *abbiamo lavorato dalla mattina*; olen kotona **perjantaina** *maanantaihin, starò a casa da venerdì a lunedì*. Seguono altri esempi relativi all'uso dell'elativo: poika pitää **tytöstä**, *il ragazzo vuole bene alla ragazza*; mitä ajattelet

Finlandese compatto

Il dizionario **Finlandese compatto** è uno strumento pratico e ricco di voci, pensato per chi desidera trovare in un volume di dimensioni ridotte non solo le parole della lingua comune, ma anche i termini più importanti delle arti e delle scienze, dell'economia e della tecnica.

Un'opera per lo studio, il lavoro e il viaggio, per avvicinarsi alla lingua finlandese, parlare, leggere e scrivere.

DIZIONARIO
FINLANDESE ⇄ ITALIANO
ITALIA ⇄ SUOMI
SANAKIRJA
di Aira Hämäläinen

Redazioni lessicografiche

Zanichelli editore - Via Imerio 34
40126 Bologna

Redazioni: lineacinque@zanichelli.it

Ufficio vendite: vendite@zanichelli.it

Assistenza: assistenza@zanichelli.it

Homepage: www.zanichelli.it

Dizionari: dizionari.zanichelli.it

Installazione: [dizionari.zanichelli.it/
installazionecd](http://dizionari.zanichelli.it/installazionecd)

Attivazione: [dizionari.zanichelli.it/
attivazione/licenza](http://dizionari.zanichelli.it/attivazione/licenza)

Parole del giorno per email:

dizionari.zanichelli.it/paroledelgiorno

- guida all'uso
- 504 pagine
- oltre 37 000 voci
- oltre 45 000 significati
- oltre 4000 locuzioni ed esempi

In appendice:

- note grammaticali
- numeri
- sezione fraseologica con oltre 300 frasi relative a: aereo; albergo; automobile; banca e posta, bar e ristorante; cultura; espressioni utili; salute; telefono e Internet; treno e trasporti urbani

FINLANDESE* DIZ COMPATTO 2ED

ISBN 978-88-08-06447-9

9 788808 064479

1 2 3 4 5 6 7 8 9 (10T)

In copertina:
Cattedrale Luterana di Helsinki
© Maria Chiara Piccolo

Al pubblico € 16,20...